

VÄTE

Socken i Banda och Hejde [ting](#) i Hejde [setting](#), [Medeltredingen](#). Skrivs tidigast ca 1235, i den äldsta [taxuslistan](#), som "Hwetyum" och i den från 1200-talets senare del som "Hweta". Sockennamnet av ett ord "Hvetja", "slipning" och anses avse en ängsmark som var så stor att man slog den med en väsning av lien.

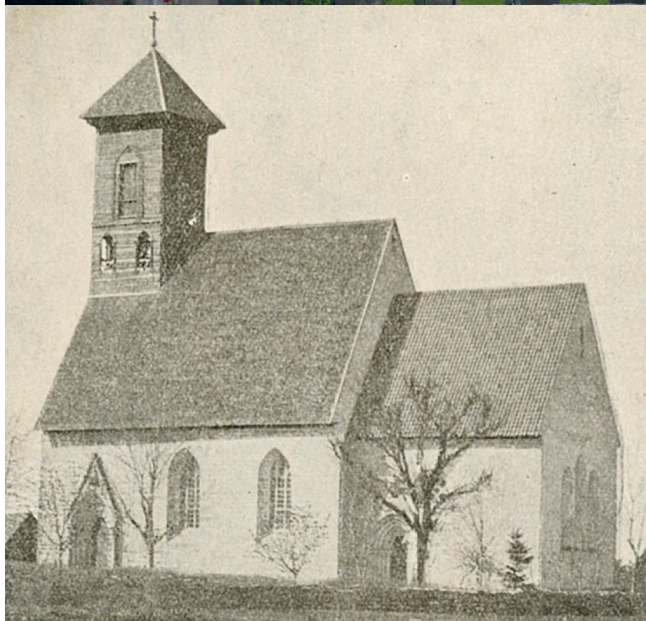
Under 1100-talets andra hälft byggdes en liten romansk stenkyrka på platsen för den nuvarande. Från den härrör reliefer (av Sigräif och "Byzantios"), dopfont (av den senare) och triumfkrucifix. I mitten av 1200-talet revs koret och det nuvarande uppfördes, med sakristia (dendrodaterat 1262). Under 1300-talets första kvartal revs det romanska långhuset och tornet och det nya långhuset blev färdigt mot 1300-talets mitt. Meningen var att ett torn snarlikt S:t Clemens' och Dalhems skulle resas i väster, men de goda tiderna tog abrupt slut och tornbågen fick muras igen. Istället restes någon gång senare ett träorn i väster, över långhuset, vilket 1914 ersattes av den nuvarande takryttaren.

På långhusets nordmur finns en stor passionsfris av "mästaren från 1420". Där finns också ornamentala målningar och konsekrationsskors från 1300-talets mitt och framställningar av "Passionsmästaren från 1400-talets andra hälft, liksom i koret. I det senares valv är målningar från omkring 1300 och på sydväggen sådana från 1300-talets mitt. S:t Olofsbilden på södra sidoaltaret är en kopia av originalet i Statens historiska museum.

Från socknen är ett flertal domare kända. Tidigast Hallvid Isome, tingsdomare i Hejde 1288, Botulf Isome på samma befattning 1412, Jon Isome,

Foto Dick Wase.

Väte kyrka omkring 1900.

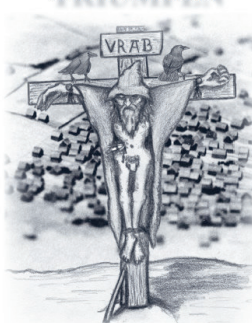
Tillbaka till hemsidan

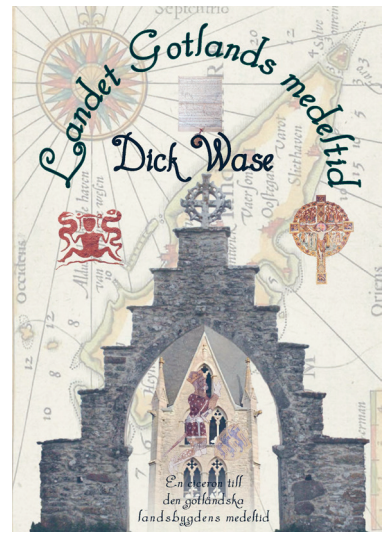
I skuggan av Triumfen. Den i särklass bästa roman om gotländsk medeltid som har skrivits. Även den mest autentiska medeltidsromanen som skrivits i landet.

Texter kring Gotlands medeltid. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

I SKUGGAN AV TRIUMFEN

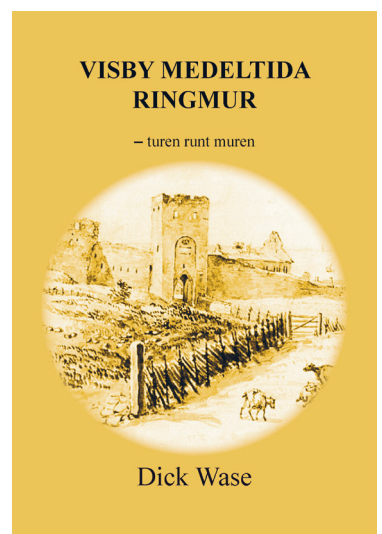
En gotländsk medeltidsroman av: **DICK WASE**

Landet Gotlands medeltid, gotländska landsbygden på denna webbsida i bokform.

Prenumerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. **HAIMDAGAR**. info@haimdagars.se

Visby medeltida ringmur – turen runt muren. Den bästa och mest perfekta skriften för din tur runt Visby ringmur.

Människornas Visby, den överlägset bästa guiden till Visbys medeltidshistoria.

landsdomare för medeltredingen 1454, Peter Isome, tingsdomare i Hejde 1485-1487, Jon Västerväte, tingsdomare i Banda 1485-1487 och Laurens Isome, tingsdomare i Hejde 1511, landsdomare 1532-1535 och settingsdomare i Hejde 1538. Den framstående gården Isome avsatte också folk i Visby. Tidigast förmodligen Botvard Isome, vilken avled 1312, som bonde och saluman i hemsocknen – och rådman i Visby. Ättlingar var t ex Henrik Isome, som 1383 handlade i Nederländerna och 1403 var utflyttad till Köln, samt Alvid Isome, rådman i Visby och begravnen vid [Vårfrukyrkan](#) omkring 1470.

Alvid Isomes vapensköld på en numera försvunnen minnes-tavla i Vårfrukyrkan.

I taxuslistorna har socknen en avgift om 4 mark.

Prenumerera på den i särklass bästa och mest vetenskapliga gotländska historiska tidskriften. *HAIMDAGAR*.
info@haimdagar.se

DE MEDELTIDA VISBYKYRKORNA

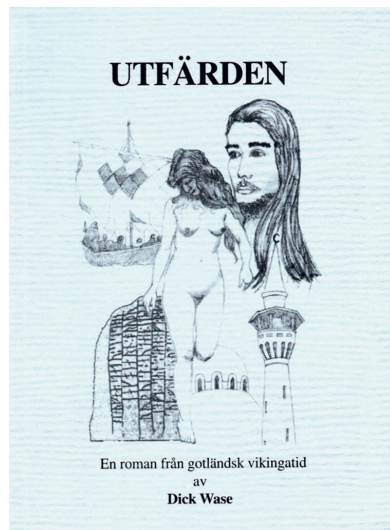
En vägledning till kyrkoruinerna och domkyrkan

Dick Wase

De medeltida Visbykyrkorna. Den bästa ciceronen till Visbys medeltida kyrkor.

2

Utfärden. Spännande roman från gotländsk vikingatid utifrån den sk "Bogestenen".

Dick Wase i Haimdagar 1998-2019. Viktig forskning kring medeltidens Gotland.

[Tillbaka till hemsidan](#)

